

EUROOPPA-NEUVOSTO

**Bryssel, 17. joulukuuta 2010
(OR. en)**

EUCO 30/10

**CO EUR 21
CONCL 5**

SAATE

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: **EUROOPPA-NEUVOSTO
16. JA 17. JOULUKUUTA 2010**

PÄÄTELMÄT

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena 16.–17. joulukuuta 2010 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät.

Olemme koko kriisin ajan toimineet päättäväisesti rahoitusvakauden säilyttämiseksi ja kestävän kasvun palauttamiseksi. Teemme näin edelleenkin, ja EU ja euroalue nousevat kriisistä entistä vahvempina.

Kasvunäkymät ovat vahvistumassa ja Euroopan talouden perusta on terve. Aiemmin tänä vuonna perustetut väliaikaiset vakausvälineet ovat osoittautuneet hyödyllisiksi, mutta kriisi on näyttänyt, että liialliseen tyytyväisyyteen ei ole aihetta. Sovimme siksi tänään tekstistä, jolla perussopimukseen tehdään vähäinen muutos. Tämä muutos koskee tulevan pysyvän mekanismin perustamista turvaamaan koko euroalueen rahoitusvakautta, ja sen on tarkoitus tulla voimaan 1. tammikuuta 2013. Vahvistimme myös, että olemme sitoutuneet pääsemään kesäkuun 2011 loppuun mennessä yhteisymmärrykseen talouden ohjausta ja hallintaa koskevista lainsäädäntöehdotuksista, joilla on tarkoitus lujittaa talous- ja rahaliiton talouspilaria, ja jatkamaan Eurooppa 2020 -strategian täytäntöönpanoa.

I TALOUSPOLITIikka

1. Eurooppa-neuvosto pani tyytyväisenä merkille Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan esittämän selvityksen 28. ja 29. lokakuuta 2010 annettujen päätelmiensä jatkotoimista. Se oli yhtä mieltä siitä, että perussopimusta olisi muutettava siten, että euroalueen jäsenvaltiot voisivat perustaa pysyvän mekanismin turvaamaan koko euroalueen rahoitusvakauden (Euroopan vakausmekanismin). Tämä mekanismi korvaa Euroopan rahoitusvakausvälineen ja Euroopan rahoituksenvakautusmekanismin, jotka ovat voimassa kesäkuuhun 2013 saakka. Koska tämä mekanismi on suunniteltu turvaamaan koko euroalueen rahoitusvakaus, Eurooppa-neuvosto päätti, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 122 artiklan 2 kohtaa ei enää tarvita tällaisiin tarkoituksiin. Valtioiden ja hallitusten päämiehet sopivat sen vuoksi, että kyseistä kohtaa ei pitäisi käyttää tällaisiin tarkoituksiin.
2. Eurooppa-neuvosto sopi liitteessä I olevasta SEUT:n muuttamista koskevan päätösluonnoksen tekstistä. Se päätti käynnistää heti yksinkertaistetun tarkistusmenettelyn, josta määrätään Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 48 artiklan 6 kohdassa. Asianomaisten instituutioiden kuuleminen olisi saatava päätökseen ajoissa, jotta päätös voitaisiin hyväksyä virallisesti maaliskuussa 2011, kansalliset hyväksymismenettelyt voitaisiin saada päätökseen vuoden 2012 loppuun mennessä ja jotta päätös voisi tulla voimaan 1. tammikuuta 2013.

3. Eurooppa-neuvosto kehotti myös euroalueen valtiovarainministereitä ja komissiota viimeistelemään maaliskuuhun 2011 mennessä tulevan mekanismin perustamisen edellyttämiä hallitustenvälisiä järjestelyjä koskevan työn 28. marraskuuta 2010 annetussa, Eurooppa-neuvoston hyväksymässä euroryhmän julkilausumassa (liite II) esitettyjen yleisten piirteiden pohjalta. Mekanismi otetaan käyttöön euroalueen jäsenvaltioiden keskinäisestä sopimuksesta siinä tapauksessa, että koko euroalueen vakaus on uhattuna.
4. Jäsenvaltiot, joiden valuuttana ei ole euro, otetaan mukaan tähän työhön, jos ne niin haluavat. Ne voivat päättää tapauskohtaisesti osallistumisestaan mekanismin avulla toteutettuihin toimenpiteisiin.
5. Eurooppa-neuvosto kehotti vauhdittamaan talouden ohjausta ja hallintaa koskevan kuuden lainsäädäntöehdotuksen käsittelyä viime lokakuussa hyväksytyjen työryhmän suositusten pohjalta ja pyrkimään kunnianhimoiseen lopputulokseen, jotta säädökset voidaan hyväksyä kesäkuuhun 2011 mennessä. Eurooppa-neuvosto pani tyytyväisenä merkille neuvoston selvityksen eläkejärjestelmien systeemisestä uudistamisesta vakaus- ja kasvusopimuksen yhteydessä ja kehotti ottamaan selvityksen huomioon uudistetun vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpanoa koskevissa säännöissä.
6. Lokakuussa 2010 antamiinsa päätelmiin viitaten Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen siihen, että komissio aikoo antaa kesäkuuhun 2011 mennessä ehdotukset uudeksi monivuotiseksi rahoituskehikseksi, ja pyysi toimielimiä tekemään yhteistyötä sen hyväksymiseksi hyvissä ajoin.
7. Uusi työllisyyttä ja kasvua koskeva Eurooppa 2020 -strategia ohjaa edelleen unionia ja jäsenvaltioita kriisin vaatimissa toimissa ja rakenneuudistusten toteuttamisessa. Eurooppa-neuvosto piti myönteisenä edistymistä, jota strategian käynnistämisen jälkeen on saatu aikaan, kuten puheenjohtajavaltion täytäntöönpanokertomus osoittaa.
8. Eurooppa-neuvosto pani tyytyväisenä merkille euroalueen valtion- ja hallitusten päämiesten ja EU:n instituutioiden julkilausuman (liite III).

II MUUT ASIAT

9. Eurooppa-neuvosto oli tyytyväinen korkean edustajan esittämään ensimmäiseen tilanneselvitykseen Euroopan unionin suhteista sen strategiaan kumppaneihin. Eurooppa-neuvosto pyysi tämän perusteella korkeaa edustajaa jatkamaan työtä tiiviissä yhteistyössä komission ja ulkoasiainneuvoston kanssa ja syyskuussa 2010 antamiensa päätelmien mukaisesti, tuomaan esiin yhteiset eurooppalaiset edut ja määrittämään kaikki mahdolliset keinot niiden saavuttamiseksi. Eurooppa-neuvosto arvioi edistymistä vuosittain ja esittää tarvittaessa suuntaviivoja. Euroopan ulkosuhdehallinnon toiminnan käynnistäminen ja sen koordinoiva rooli antavat hyvän mahdollisuuden tehostaa tätä työtä.
10. Eurooppa-neuvosto hyväksyi 14. joulukuuta 2010 annetut neuvoston päätelmät laajentumisesta ja päätti antaa Montenegrolle ehdokasmaan aseman.
11. Eurooppa-neuvosto tuomitsi Norsunluurannikon presidentinvaalien toisen kierroksen jälkeen jatkuneet väkivaltaisuuudet, erityisesti väkivallan käytön siviilejä vastaan 16. joulukuuta. Se kehotti lujasti kaikkia osapuolia toimimaan pidättyvästi. Se muistutti, että Kansainvälinen rikostuomioistuin on ilmaissut olevansa käytettävissä tällaisista teoista vastuullisten henkilöiden asettamiseksi syytteeseen. Se kehotti kaikkia Norsunluurannikon johtajia, sekä siviili- että sotilasjohtajia, jotka eivät vielä ole tehneet sitä, hyväksymään demokraattisesti valitun presidentin Alassan Ouattaran johtajuuden. Se vahvisti, että EU ryhtyy päättäväisesti kohdennettuihin rajoittaviin toimenpiteisiin niitä vastaan, jotka asettavat edelleen esteitä Norsunluurannikon kansan ilmaiseman suvereenin tahdon kunnioittamiselle.
12. Eurooppa-neuvosto ilmaisi tyytyväisyytensä Cancúnissa pidetyn YK:n ilmastopöytäkirjan 16. osapuolikokouksen (COP-16) onnistuneeseen tulokseen, joka on merkittävä edistysaskel maailmanlaajuisissa toimissa sovitun tavoitteen, maapallon lämpötilan nousun rajoittamisen alle kahteen asteen, saavuttamiseksi, ja pani tyytyväisenä merkille maaliskuussa hyväksymänsä strategian onnistuneen täytäntöönpanon.

LUONNOS:
EUROOPPA-NEUVOSTON PÄÄTÖS

annettu ...,

**Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 136 artiklan muuttamisesta niitä
jäsenvaltioita koskevaa vakausmekanismia varten, joiden rahayksikkö on euro**

EUROOPPA-NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 48 artiklan 6 kohdan,

ottaa huomioon Belgian hallituksen 16 päivänä joulukuuta 2010 Eurooppa-neuvostolle toimittaman
ehdotuksen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 136 artiklan tarkistamiseksi,

[ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon¹,]

[ottaa huomioon Euroopan komission lausunnon²,]

[Euroopan keskuspankin lausunnon³ saatuaan]

¹ Lausunto annettu ... (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

² Lausunto annettu ... (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

³ Lausunto annettu ... (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 48 artiklan 6 kohdan mukaisesti Eurooppa-neuvosto voi Euroopan parlamenttia, komissiota ja eräissä tapauksissa Euroopan keskuspankkia kuultuaan tehdä yksimielisesti päätöksen Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) kolmannen osan määräysten muuttamisesta kokonaan tai osittain. Tällaisella päätöksellä ei voida lisätä perussopimuksissa unionille annettua toimivaltaa, ja sen voimaantulon edellytyksenä on, että jäsenvaltiot hyväksyvät sen myöhemmin valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti.
- (2) Eurooppa-neuvoston kokouksessa 28 ja 29 päivänä lokakuuta 2010 valtion- ja hallitusten päämiehet olivat yhtä mieltä siitä, että jäsenvaltioiden on perustettava pysyvä kriisinhallintamekanismi turvaamaan koko euroalueen rahoitusvakaus, ja kehottivat Eurooppa-neuvoston puheenjohtajaa aloittamaan Eurooppa-neuvoston jäsenten kanssa neuvottelut asian edellyttämästä perussopimuksen vähäisestä muuttamisesta.
- (3) Belgian hallitus toimitti 16 päivänä joulukuuta 2010 SEU-sopimuksen 48 artiklan 6 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti ehdotuksen SEUT-sopimuksen 136 artiklan tarkistamiseksi siten, että siihen lisätään kohta, jonka perusteella jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, voivat perustaa vakausmekanismin, joka aktivoidaan, jos se on välttämätöntä koko euroalueen vakauden turvaamiseksi, ja jonka mukaan mahdollisen pyydetyn rahoitustuen myöntämiselle mekanismin puitteissa asetetaan tiukat ehdot. Eurooppa-neuvosto antoi samalla päätelmät tulevasta vakausmekanismista (kohdat 1–4).
- (4) Vakausmekanismista saadaan tarvittava väline, jolla voidaan käsitellä sellaisia tapauksia, joissa koko euroalueen rahoitusvakaus on uhattuna, kuten vuonna 2010 koettiin, ja auttaa näin säilyttämään unionin taloudellinen vakaus ja rahoitusvakaus. Eurooppa-neuvosto oli kokouksessaan 16 ja 17 päivänä joulukuuta 2010 yhtä mieltä siitä, että koska tämä mekanismi on tarkoitettu turvamaan koko euroalueen rahoitusvakautta, SEUT-sopimuksen 122 artiklan 2 kohtaa ei enää tarvita tällaisiin tarkoituksiin. Valtion- ja hallitusten päämiehet olivat näin ollen yhtä mieltä siitä, että sitä ei pitäisi käyttää tällaisiin tarkoituksiin.

- (5) Eurooppa-neuvosto päätti 16 päivänä joulukuuta 2010 kuulla ehdotuksesta Euroopan parlamenttia ja komissiota SEU-sopimuksen 48 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan mukaisesti. Se päätti kuulla myös Euroopan keskuspankkia. [Euroopan parlamentti, komissio ja Euroopan keskuspankki antoivat [... päivämäärät] kukin osaltaan lausunnon ehdotuksesta.]
- (6) Muutos koskee SEUT-sopimuksen kolmanteen osaan sisältyvää määräystä, eikä se lisää perussopimuksissa unionille annettua toimivaltaa,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Lisätään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 136 artiklaan kohta seuraavasti:

"3. Jäsenvaltiot, joiden rahayksikkö on euro, voivat perustaa vakausmekanismin, joka aktivoidaan, jos se on välttämätöntä koko euroalueen vakauden turvaamiseksi. Mahdollisen pyydetyn rahoitustuen myöntämiselle mekanismin puitteissa asetetaan tiukat ehdot."

2 artikla

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava neuvoston pääsihteerille viipymättä tämän päätöksen hyväksymistä varten tarvittavien menettelyjen saattamisesta päätökseen jäsenvaltioiden valtiosääntöjen asettamien vaatimusten mukaisesti.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2013, jos kaikki ensimmäisessä kohdassa tarkoitetut ilmoitukset on vastaanotettu, tai muussa tapauksessa viimeisen ensimmäisessä kohdassa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamista seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä.

3 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty ...,

*Eurooppa-neuvoston puolesta,
Puheenjohtaja*

TULEVAN MEKANISMIN YLEISET PIIRTEET
EURORYHMÄN JULKILAUSUMA 28. MARRASKUUTA 2010

"Viimeaikaiset tapahtumat ovat osoittaneet, että yhden jäsenvaltion rahoitusongelmat voivat uhata nopeasti koko EU:n makrotalouden tasapainoa ja levitä eri kanavien kautta. Näin on erityisesti euroalueella, jossa maiden taloudet ja varsinkin niiden finanssisektorit ovat tiiviisti sidoksissa toisiinsa.

Euroalueen jäsenvaltiot ovat koko nykyisen kriisin ajan toimineet päättäväisesti toteuttaakseen tarvittaessa ratkaisevia koordinoituja toimia koko euroalueen rahoitusvakauden turvaamiseksi ja kasvun palauttamiseksi kestäväälle uralle.

On perustettu erityisesti Euroopan rahoitusvakausväline (EFSF) antamaan yhdessä Euroopan rahoituksenvakautusmekanismin (EFSM) ja Kansainvälisen valuuttarahaston kanssa nopeaa ja tehokasta maksuvalmiusapua, jonka perustana ovat tiukat talous- ja finanssipolitiikan mukauttamisohjelmat, joita kyseisen jäsenvaltion on toteutettava ja joilla velan kestävä taso varmistetaan.

28. ja 29. lokakuuta kokoontunut Eurooppa-neuvosto oli yhtä mieltä siitä, että on tarpeen perustaa pysyvä kriisinhallintamekanismi turvaamaan koko euroalueen rahoitusvakaus. Euroryhmän ministerit sopivat, että tämä Euroopan vakausmekanismi (ESM) perustuu Euroopan rahoitusvakausvälineeseen, josta pystytään antamaan euroalueen jäsenvaltioille rahoitusapupaketteja nykyisen Euroopan rahoitusvakausvälineen sääntöihin perustuvaa tiukkaa ehdollisuutta noudattaen.

Euroopan vakausmekanismi täydentää uutta vahvistettua talouden ohjausjärjestelmää, jolla pyritään toimivaan ja tiukkaan talouden seurantaan ja jossa kohdistetaan huomio ennaltaehkäisyyn ja vähennetään tuntuvasti kriisin muodostumisen todennäköisyyttä tulevaisuudessa.

Sääntöjä mukautetaan siten, että yksityissektorin velkojat osallistuvat tapauskohtaisesti kriisinratkaisuun täysin Kansainvälisen valuuttarahaston sääntöjen mukaisesti. Veronmaksajien rahojen suojaamiseksi ja selkeän signaalin antamiseksi yksityisille velkojille siitä, että heidän vaateensa tulevat vasta julkisen sektorin vaateiden jälkeen, Euroopan vakausmekanismilain on kaikissa tapauksissa etuoikeusasemassa, ja sen edellä on ainoastaan Kansainvälisen valuuttarahaston laina.

Euroalueen jäsenvaltiolle annettu apu perustuu tiukkaan talous- ja finanssipolitiikan mukauttamisohjelmaan sekä Euroopan komission ja Kansainvälisen valuuttarahaston yhdessä Euroopan keskuspankin kanssa suorittamaan huolelliseen analyysiin velan kestävästä tasosta.

Euroryhmän ministerit tekevät tältä pohjalta yksimielisen päätöksen avun antamisesta.

Yksityissektorin velkojia niissä maissa, joita pidetään komission ja valuuttarahaston yhdessä Euroopan keskuspankin kanssa suorittaman, velan kestävä tasoa koskevan analyysin perusteella maksukykyisinä, rohkaistaan pitämään sijoituksensa siellä edelleen kansainvälisten sääntöjen ja täysin Kansainvälisen valuuttarahaston käytäntöjen mukaisesti. Siinä odottamattomassa tilanteessa, että maa osoittautuisi maksukyvyttömäksi, sen on velan kestävä tason palauttamiseksi neuvoteltava yksityissektorin velkojien kanssa Kansainvälisen valuuttarahaston käytäntöjen mukaisesti kokonaisvaltainen velkojen uudelleenjärjestely. Jos velan kestävä taso saavutetaan näillä toimenpiteillä, Euroopan vakausmekanismista voidaan antaa maksuvalmiusapua.

Tämän prosessin helpottamiseksi kaikkien uusien euroalueen valtion joukkovelkakirjalainojen ehtoihin sisällytetään kesäkuusta 2013 alkaen samanlaiset vakioehtoiset yhteistoimintalausekkeet markkinalikviditeetin säilyttämiseksi. Nämä yhteistoimintalausekkeet vastaisivat G10-ryhmän yhteistoimintalausekkeitä koskevan raportin mukaan Yhdistyneen kuningaskunnan ja Yhdysvaltain lainsäädännössä yleisiä lausekkeitä, mukaan lukien kollektiiviset uudelleenjärjestelylausekkeet, joiden nojalla kaikkia jäsenvaltion liikkeelle laskemia velkainstrumentteja voidaan neuvotteluissa tarkastella yhdessä. Tämä antaisi velkojille mahdollisuuden sopia määränemistöpäätöksellä oikeudellisesti sitovasta maksuehtojen muutoksesta (maksujen keskeyttäminen, laina-ajan pidentäminen, koronalennus ja/tai lainapääoman leikkaus) siinä tapauksessa, että velallinen ei pysty maksamaan.

Jäsenvaltiot pyrkivät pidentämään keskipitkällä aikavälillä uusien liikkeeseen laskettavien joukkovelkakirjalainojen laina-aikoja jälleenrahoitushuippujen tasoittamiseksi.

Komissio arvioi vuonna 2016 tämän kehyksen yleistä tehokkuutta yhdessä Euroopan keskuspankin kanssa.

Euroryhmä korostaa vielä, että näihin ehtoihin perustuva mahdollinen yksityissektorin osallistuminen toteutuisi vasta vuoden 2013 puolivälissä.

Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja Herman Van Rompuy on ilmoittanut, että hänen ehdotuksensa Eurooppa-neuvostolle sen seuraavassa kokouksessa perussopimuksen vähäisestä muuttamisesta noudattelee tämänpäiväistä päätöstä."

EUROALUEEN VALTION- JA HALLITUSTEN PÄÄMIESTEN JA
EU:N INSTITUUTTIIDEN JULKILAUSUMA

Euroalueen valtion- ja hallitusten päämiehet ja EU:n instituutiot ovat ilmoittaneet selvästi, niin kuin jäljempänä esitetään, olevansa valmiit tekemään kaiken tarvittavan koko euroalueen vakauden turvaamiseksi. Euro on ja tulee olemaan olennainen osa Euroopan yhdentymistä. Päämiehet kehottivat määrätietoisiin toimiin erityisesti seuraavilla aloilla:

- a) **Olemassa olevien ohjelmien täytäntöönpano kokonaisuudessaan:** Olemme tyytyväisiä vaikuttavaan edistymiseen Kreikan ohjelman ja Irlannin sopeutusohjelman täytäntöönpanossa, vuoden 2011 talousarvion hyväksyminen mukaan lukien.
- b) **Vastuullisen finanssipolitiikan noudattaminen:** Me kaikki olemme sitoutuneet panemaan tiukasti täytäntöön finanssipoliittiset suositukset, noudattamaan täysin vuosien 2010 ja 2011 finanssipoliittisia tavoitteita ja korjaamaan liialliset alijäämät sovitun aikataulun mukaan.
- c) **Kasvua lisäävien rakenneuudistusten vauhdittaminen:** Nopeutamme määrätietoisesti rakenneuudistuksia kasvun lisäämiseksi.
- d) **Vakaus- ja kasvusopimuksen vahvistaminen ja uuden makrotason valvontakehyksen täytäntöönpano** kesästä 2011 lähtien.
- e) **Euroopan rahoitusvakausvälineestä annettavan riittävän rahoitustuen saatavuuden varmistaminen, kunnes pysyvä mekanismi tulee voimaan:** Toteamme, että Euroopan rahoitusvakausvälineestä on Irlannin ohjelman tueksi osoitettu vain hyvin rajoitettu määrä.

- f) **Rahoitusjärjestelmän vahvistaminen edelleen** sekä sääntely- ja valvontakehysten osalta että suorittamalla pankkialalla uusia stressitestejä.
- g) **Täysi tuki EKP:n toimille:** Tuemme EKP:tä, jonka tehtävänä on riippumattomasti varmistaa hintavakaus, ankkuroida inflaatio-odotukset lujasti ja siten edistää rahoitusvakautta euroalueella. Olemme sitoutuneet varmistamaan eurojärjestelmään kuuluvien keskuspankkien rahoituksellisen riippumattomuuden.

Tämän strategian osia kehitetään edelleen lähikuukausina kokonaisvaltaisena vastauksena mahdollisiin haasteisiin uuden talouden ohjausjärjestelmämme yhteydessä.
